

ČEMU VĚŘÍME

**Katecheze o základech
křesťanského života**

Pavel Hruban

Úvodem

Tyto katecheze vznikly během přípravy ke svátostem v Chráněném bydlení svatého Michaela pro lidi s mentálním postižením a autismem a v křesťanském kroužku v denním stacionáři Effeta v Brně. Cítil jsem potřebu dát klientům i jejich asistentům jakousi osnovu probrané látky, aby se k ní mohli vracet a tak upevňovat to, co již slyšeli. Nebyla to věc jednoduchá, protože lidé s mentálním postižením potřebují zvláštní přístup především tam, kde se jedná o rozumové chápání, což obsah naší víry určitě vyžaduje. Jistě se tento obsah dá zpřístupnit nejrůznějšími alternativními způsoby. Přiznám se, že nejsem žádný velký kreativec a tak jsem se zaměřil především na srozumitelnost slova. V křesťanství je totiž slovo velice důležité, protože se stalo tělem a přebývalo mezi námi (Jan 1, 14). Právě toto pokládám za základ veškeré kreativity.

Jednotlivé katecheze sepsané, pro větší přehlednost, v bodech, jsem uspořádal do této brožurky. Nazval jsem ji „Čemu věříme“, protože pojednává o základech křesťanského života a prostředcích, které v nás tento život budují a posilují. Modlím se zato, aby tomu, komu se dostane do ruky, opravdu pomohla v jeho křesťanském životě.

Pavel Hruban
pastorační asistent

ZÁKLADNÍ PRAVDY O KŘESŤANSKÉM ŽIVOTĚ

Základy

- Bůh je společenství tří osob: Otce, Syna a Ducha Svatého. Tyto tři osoby se vzájemně mají rády a mají rády také nás.
- Osoba zaručuje naši identitu, tedy že jsme to my bez ohledu na vnější vlivy. Dejme tomu, že existuje nějaký muž jménem Petr. Tento Petr byl v pěti letech stejný člověk jako teď, když je mu třeba čtyřicet, třebaže je starší, rozumnější, má méně vlasů, jiné zájmy apod.
- S osobou se dá navázat přímý kontakt a vztah. Kdyby Bůh a lidé nebyli osobami, nemohli by mít mezi sebou vztahy.
- Ježíš Kristus je osoba uvnitř Boha, která se stala člověkem, aby nás zachránila z nepříznivé situace, které říkáme hřích.
- Kristus završil své záchranné dílo smrtí na kříži. Proto se stal kříž znamením křesťanů. Toto znamení je zároveň modlitbou, když ho děláme na svém těle a říkáme: Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Touto modlitbou říkáme, že věříme v Boha, který je společenstvím v lásce.

Být mimo společenství s Bohem (hřích)

- Každý člověk má v životě své místo. Někam směřuje. Ráno se probudíme a musíme odejít z domu do práce, do školy, k lékaři... Když si spletete cestu, nedojdeme tam, kam máme a tak se může stát, že budeme buď celý den, nebo alespoň nějakou dobu, bezcílně a zmateně chodit po místě, kde jsme původně být neměli než najdeme správnou cestu. Ztratili jsme se.
- Tak, jako každý den má svůj cíl (škola, lékař), tak také má svůj cíl celý náš život. Jdeme životem a na konci této cesty čeká Bůh. S Bohem se však můžeme minout stejně, jako se

- můžeme minout se zaměstnáním. Můžeme se Bohu ztratit.
- To se může stát tehdy, když začneme dělat něco špatně. Například začneme být zlí na lidi kolem sebe, můžeme zalhat, něco ukrást, někoho nemít rádi, neuposlechnout apod. Jestliže to budeme takto dělat častěji, zvykneme si na to a takové chování a jednání se stane součástí našeho života. Takovýmto způsobem se Bohu ztratíme. Ocitneme se na cestě, která k Bohu nevede.
 - Taková cesta vede na místo, kde se nám nebude líbit, kde nebudeme šťastní, protože to bude místo, které není pro nás určeno.
 - Ono někdy může být příjemné jen tak se bezcílně někudy toulat a nemít žádné povinnosti. Je to lákavé. Za nějakou dobu bychom však zjistili, že je to nuda, a že se nám to už nelíbí.

Nechat se nalézt Bohem (vykoupení)

- Ze situace, kdy se octneme na místě, které je pro nás neznámé, si často neumíme pomoci sami. Stává se, že se musíme někoho zeptat na cestu.
- Jestliže si zvykneme lhát, podvádět, nadávat, mluvit neslušně, hrubě se chovat k druhým lidem, neposlouchat, co mi druzí říkají a chtít si vše dělat podle sebe, z takového stavu se také velice těžko hledá cesta. Možná ze zkušenosti víme, že lidé nám moc pomoci nedovedou.
- Proto Bůh poslal svého Syna Ježíše Krista, aby nám ukázal, jak se můžeme vrátit zase na správnou cestu.
- Skrze Ježíše Krista se stal Bůh člověkem, nějaký čas tu žil s námi a řekl nám, co máme dělat. Protože žil už hodně dávno, ti, kteří ho znali osobně napsali vzpomínky, které máme napsány v Bibli (v Novém zákoně). Tak se s jeho činy a slovy můžeme seznámit i my. Když budeme číst Bibli a mluvit s ním v modlitbě, dozvíme se, co máme dělat, abychom se dostali tam, kde nám bude dobře.
- Mluvit s Ježíšem v modlitbě můžeme proto, že po své smrti na kříži vstal z mrtvých, aby mohl být stále s námi.

Rozhodnutí se pro Boha (obrácení)

- Bůh se stal v Ježíši Kristu člověkem, aby nám ukázal, jak se máme dostat na cestu, která vede k němu.
- Bůh ovšem člověka k ničemu nenutí. Je na každém z nás, zda se chceme dostat na cestu, která vede k němu nebo zda chceme zůstat ztraceni. Někdy nám to může vyhovovat, protože se nám nebude chtít plnit úkoly a povinnosti a budeme raději, když si budeme moci dělat co chceme.
- Pro změnu cesty se tedy musíme sami rozhodnout, musíme to chtít.

Podobenství o marnotratném synovi (Lk 15, 11 – 24):

Jeden člověk měl dva syny. Ten mladší řekl otci: 'Otče, dej mi díl majetku, který na mne připadá.' On jim rozdělil své jmění. Po nemnoha dnech mladší syn všechno zpeněžil, odešel do daleké země a tam rozmařilým životem svůj majetek rozházel. A když už všechno utratil, nastal v té zemi veliký hlad a on začal mít nouzi. Šel a uchytil se u jednoho občana té země; ten ho poslal na pole pást vepře. A byl by si chtěl naplnit žaludek slupkami, které žrali vepři, ale ani ty nedostával. Tu šel do sebe a řekl: 'Jak mnoho nádeníků u mého otce má chleba nazbyt, a já tu hynu hladem! Vstanu, půjdu ke svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě. Nejsem už hoden nazývat se tvým synem; přijmi mne jako jednoho ze svých nádeníků.' I vstal a šel ke svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho spatřil a hnut lítostí běžel k němu, objal ho a políbil. Syn mu řekl: 'Otče, zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě. Nejsem už hoden nazývat se tvým synem.' Ale otec

rozkázal svým služebníkům: 'Přineste ihned nejlepší oděv a oblečte ho; dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy. Přiveďte vykrmené tele, zabijte je, hodujme a buďme veselí, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen.' A začali se veselit.

O čem vypráví příběh?

- o okouzlení klamnou svobodou
- o odchodu z otcovského domu
- o krajní nouzi po rozházení majetku
- o hlubokém ponižení vyjádřeném v obraze pasení vepřů (pro tehdejší židy to byla potupa)
- o přemýšlení o tom, co kdysi měl
- o lítosti a rozhodnutí vrátit se a vyznat vinu
- o cestě zpět
- o přijetí

Život v přítomnosti Ducha Svatého

- Jestliže přijmeme Boha za vůdce svého života, dá nám svůj dar, kterým je Duch Svatý.
- Je to zvláštní dar, protože prostřednictvím tohoto Ducha se nám dává sám Bůh. Je to Boží způsob, jak Bůh s někým udržuje přátelství a doprovází ho všude, kam jde.
- Duch Svatý je stále s námi a může nám pomáhat ve chvílích, kdy si nebudeme vědět rady. Ocitneme se v situacích, kdy nebudeme vědět, co máme dělat. Když nezapomeneme, že je s námi, a budeme ho prosit o pomoc, on nám pomůže.
- Jeho pomoc si nemůžeme představit tak, že by se nám nějak ukázal a řekl nám, co máme dělat. Spíše nám pošle do cesty nějakého člověka, který nám poradí nebo udělá něco, co udělat potřebujeme a na co třeba nemáme sílu nebo nevíme jak na to.
- Duch Svatý nás také může obdarovat svými dary. Je to on, který nás zná nejlépe, a tak budeme moci očekávat dary, které pomůžou nám i druhým lidem, aby se nám všem lépe žilo.

Život ve společenství křesťanů (církve)

- Vztah s Bohem nežijeme sami. Žije ho spousta dalších lidí. Společně tvoříme společenství, které ovšem není jen tak ledajakým společenstvím. Duch Svatý nás spojuje zvláštním způsobem s Ježíšem Kristem, který nás zachránil tím, že nám ukázal cestu. Křtem se stáváme částí jeho těla.
- Tomuto tělu říkáme církev. Církev má tu zvláštnost, že je společenstvím lidí, kteří patří Bohu. Tuto skutečnost vyjadřujeme tím, že říkáme, že církev je svatá. Slovo svatý znamená oddělený pro Boha, patřící Bohu.
- Protože církev patří Bohu, Bůh ji vede a chrání, aby si nikdy nespletla cestu, která vede k němu. Z toho plyne, že budeme-li dávat pozor, co nám církev říká (budeme-li ji poslouchat), nebudeme moci sejít ze správné cesty.
- Do církve nepatříme pouze my a lidé žijící kolem nás, ale rovněž lidé, kteří žili před námi. V naprosté většině nevíme, jak se jim jejich život podařil, zda došli k Bohu. Někteří však svůj život žili tak dobře, že si jich všimli lidé, kteří se s nimi stýkali a začali je považovat za svůj vzor. Postupně došli k závěru, že došli k Bohu. Na základě tohoto přesvědčení je církev prohlásila za svatou.
- Svatí jsou lidé, kteří žili před námi a o nichž víme, že již žijí šťastně s Bohem. S těmito lidmi můžeme navázat kontakt skrze modlitbu. Takto církev tvoří společenství, které přesahuje čas a prostor, v němž žijeme.

Shrnutí

1. **Bůh každého miluje a má s ním dobrý plán.** Bůh udělal (stvořil) svět a lidi. Proto nás velice miluje. Jeho přáním je, abychom vždycky žili s ním. Je to jeho touha.
2. **Hříchem je však každý od dobrého Boha oddělen.** Člověk sešel z cesty za Bohem. Ztratil se mu. Sám není schopen najít cestu.
3. **V Ježíši Kristu je nabídnuta záchrana a nové spojení s Bohem.** Bůh se vydal člověku naproti. Aby ho člověk snáze mohl potkat a poznat, stal se sám člověkem Ježíšem Kristem. Během svého pozemského života nám řekl, jak máme žít, aby to s námi dobře dopadlo a zemřel za nás na kříži. Říkáme tomu záchrana a Ježíš Kristus je pro nás Zachránce.
4. **Tato záchrana skrze Ježíše Krista a nový život z Ducha Svatého jsou nabídnuty každému člověku.**
 - a) Protože člověk je svobodný, musí Boží nabídku záchrany přijmout. Říkáme tomu obrácení.
 - b) Jestliže přijmeme nabídku Boží záchrany (obrátime se), přijde k nám Bůh v osobě Ducha Svatého a povede nás k Bohu, dokud budeme chtít.
 - c) Duch Svatý nás též uvede do společenství křesťanů, kterému říkáme církev. Církev je společenství lidí, kteří patří Bohu.

Základní pravdy o křesťanském životě v otázkách a odpovědích

1. Proč je člověk na světě?

Člověka stvořil Bůh, aby mu byl podobný. Úkolem člověka je dojít k Bohu.

2. Co je to hřích?

Hřích je, když člověk sejde z cesty k Bohu. To ho dělá nešťastným.

3. Co je to spása?

Spása je záchrana. Z moci hříchu nás zachránil Ježíš Kristus, vtělený Bůh, svým životem, smrtí na kříži a zmrtvýchvstáním.

4. Co člověk musí udělat proto, aby byl Kristem zachráněn?

Musí přijmout Kristovo učení, smrt a zmrtvýchvstání a žít tak, jak nám to Kristus říká v Bibli.

5. Jakým způsobem člověk přijímá Krista?

Člověk přijímá Krista křtem.

6. Co se stane s člověkem, který přijme křest?

Křtem odpouští Bůh člověku všechny hříchy a člověk se tak stává součástí Kristova těla, kterému říkáme církev.

7. Kolikrát v životě může být člověk pokřtěn?

Jedenkrát

8. Co je to církev?

Církev je společenství křesťanů, tedy těch, kdo uvěřili v Ježíše Krista jako svého Zachránce. Jsou spojeni s Kristem a tvoří tak jedno tělo.

SVÁTOSTI

Boží dotek (svátosti)

- Svátosti jsou znamením, skrze které se nás dotýká Bůh. Jsou ustanoveny Ježíšem Kristem. Jsou stavebním plánem života.
- Týkají se všech důležitých okamžiků křesťanského života: rodí a rozvíjejí život z víry – svátosti uvedení do křesťanského života uzdravují a napravují to, co je nezdravé – svátosti uzdravování Bůh skrze ně dává poslání – svátosti ke službě společenství
- Svátostí je celkem sedm: křest, biřmování, eucharistie, svátost smíření, svátost pomazání nemocných, kněžství, manželství.

Křest – brána do křesťanského života

- Křest je základní svátostí. Bez této svátosti nemáme přístup k ostatním svátostem, protože nejsme v přátelském vztahu s Bohem. Křest nás staví na správnou cestu. Působí, že dovolíme Bohu, aby nás chytl za ruku a vedl nás.
- Křest nás také včleňuje do společenství. Stáváme se součástí organismu, jímž je církev.
- Křtí se tak, že kněz lije vodu na hlavu a přitom říká: N já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.
- Normálně může křtít kněz nebo jáhen. Ve zvláštních případech (např. když hrozí, že ten, kdo se chce dát nechat pokřtít, umře) může křtít kdokoliv.
- Člověk, který je křtěn má mít kmotra. To je takový kamarád, který pomáhá pokřtěnému člověku, aby správně šel po cestě s Bohem.
- Pokřtěn může být člověk pouze jednou v životě, protože při křtu dostává každý od Boha do duše znamení, že patří jemu. Toto znamení se nedá smazat.

Biřmování

uschopnění k dospělému křesťanskému životu

- Biřmování je takové divné slovo. Co znamená? Zřejmě pochází z latinského slova firmare, které se do češtiny překládá slovem posilovat.
- Tím se nám chce naznačit, že tato svátost nám dává posilu k tomu, abychom byli schopni převzít odpovědnost za svůj život z víry. V této svátosti k nám přichází Duch Svatý, který má pro každého připraveny dary, které pak postupně v sobě objevujeme.
- Tuto svátost uděluje biskup, nebo kněz s biskupovým souhlasem, když nám maže čelo olejem (křížmem) a k tomu říká: N přijmi pečeť daru Ducha Svatého.
- Ten, kdo má být biřmován, si ke svému křestnímu patronovi zvolí ještě dalšího patrona (ochránce – světce), který bude vzorem v jeho životě a kmotra (stejně jako při křtu). Kmotr může být stejný jako při křtu nebo to může být někdo jiný.
- Stejně jako křest, i biřmování se může přijmout pouze jednou v životě. Také zde biřmovanec přijímá od Boha do duše nesmazatelné znamení, kterým Bůh potvrzuje, že jeho život má být svědectvím o něm.

Ježíš Kristus mezi námi – Eucharistie

- Eucharistie – toto zvláštní slovo pochází z řeckého jazyka a znamená dobrý dar.
- Ježíš, když se blížila doba jeho ukřižování a zmrtvýchvstání, se sešel se svými učedníky v jednom domě v Jeruzalémě na večeři, které říkáme poslední.
- Během této večeře se událo něco zvláštního: Ježíš vzal chléb, rozlámal ho, rozlámané kousky dával svým učedníkům a řekl: „Vezměte a jezte. Toto je moje tělo.“ Pak vzal kalich s vínem, zase ho dal učedníkům a řekl: „Vezměte a pijte. Toto je kalich mé krve. To dělejte na mou památku.“
- První křesťané si touto Poslední večeří připomínali Ježíšovu oběť, a když přijímali chléb a víno, nad kterými byla pronesena Ježíšova slova, věřili, že je to skutečně Ježíš Kristus sám.
- Postupně se do obřadu Poslední večeře přidávaly různé modlitby až tento obřad nabyl té podoby jak ho známe dnes pod názvem mše svatá.
- Mše svatá má dnes dvě základní části: bohoslužbu slova a bohoslužbu oběti. Při bohoslužbě slova se čte z Bible a kněz má promluvu (kázání), při bohoslužbě oběti kněz proměňuje chléb a víno v tělo a krev Ježíše Krista, jak nám řekl, že to máme dělat.
- Díky tomu je Ježíš stále s námi tak, jak byl než zemřel a vstal z mrtvých. Když přijdeme do katolického kostela, najdeme v něm svatostánek, kde se uchovává chléb a víno proměněné knězem v Ježíšovo tělo a krev při mši svaté. Tak je Ježíš stále s námi.
- Proměnit chléb a víno v Ježíšovo tělo a krev může pouze kněz.
- Ježíšovo tělo přijímáme ve mši svaté. Kněz nám ukáže hostii (chléb) a řekne: „Tělo Kristovo“, my odpovíme: „Amen“. K přijímání může jít pouze pokřtěný člověk, který již začal Kristovo tělo přijímat, a který nemá na svědomí těžký hřích (Bůh a jeho požadavky mu jsou lhostejné, vůbec je neuznává a dělá si co chce).

Smíření s Bohem i s lidmi – svátost odpuštění

- Častokrát se nám stane, že neuděláme něco dobře. Že jsme k sobě i druhým lidem zlí. Zlobíme se, pomlouváme, nechceme se s druhými domluvit, nebereme na ně ohled, prosazujeme svou, nemáme rádi sami sebe, nepočítáme s Bohem ve svém životě atd.
- Toto všechno velice zraňuje naši duši, která je zaměřena k Bohu a špatné chování ji od něho odvádí. Toto chování působí, že ztrácíme s Bohem kontakt. Říkáme mu hřích. To znamená, že opouštíme cestu, která vede k Bohu.
- Abychom to mohli napravit, je mezi Božími dary jeden, skrze který nám Bůh odpouští všechno zlé, co jsme kdy udělali – svátost smíření, odpuštění.
- Abychom tento Boží dar uvedli do chodu, musíme jít za knězem a říci mu všechno, co jsme neudělali dobře, všechny naše hříchy. Bůh nám je ve svátosti odpuštění skrze kněze odpustí.
- Protože hříchy děláme poměrně často, je důležité, abychom ke svátosti odpuštění chodili také často – tak jednou za měsíc. Tím se bude stále více upevňovat náš vztah s Bohem.

Svátost odpuštění – praktická část

- Když chceme jít ke svátosti odpuštění, nejdříve se musíme zamyslet nad tím, co jsme od doby předchozí svátosti odpuštění udělali špatně. Tomu říkáme zpytování svědomí nebo tomu můžeme říkat i chvíle upřímnosti – jsme sami k sobě upřímní.
- Skutky, na které jsme přišli, si zapamatujeme a jdeme ke knězi, kterému je řekneme. Kněz nás povzbudí, abychom se dokázali polepsit a udělí nám tzv. rozhřešení, tedy odpustí nám hříchy.
- Odpouští je těmito slovy: Bůh, Otec veškerého milosrdenství, smrtí a vzkříšením svého Syna smířil se sebou celý svět a na odpuštění hříchů dal svého Svatého Ducha; ať ti skrze

tuto službu církve odpustí hříchy a naplní tě pokojem. Uděluji ti rozhřešení ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen. Přitom dělá znamení kříže.

- Ještě předtím než udělí rozhřešení, uloží nám nějakou modlitbu, kterou se máme pomodlit za ty, kterým jsme svým chováním ublížili nebo jako prosbu za to, aby nám Bůh pomohl napravit to, co jsme pokazili, ale co sami napravit nedokážeme.

Boží dotek v nemoci – svátost nemocných

- Mnohokrát v životě se nám již určitě stalo, že jsme onemocněli. Není to nic příjemného. Musíme ležet v posteli a pokud ne, tak je nám stejně zle (rýma).
- Jsou různé druhy nemocí. Z některých se brzy uzdravíme (rýma, angína), některé mohou trvat i déle a některé nás neopustí už nikdy. Nemoci jsou následkem porušenosti, kterou zavinil dědičný hřích.
- K tomu, aby se nám nemoc lépe snášela, ustanovil Pán Ježíš svátost pomazání nemocných. Kněží ji udělují těm, kdo jsou dlouho nebo těžce nemocní, a proto potřebují, aby se jich Bůh dotknul a uzdravil jejich duši nebo dokonce někdy i tělo.
- Když kněz uděluje svátost nemocných, maže posvěceným olejem čelo a ruce nemocného a přitom říká: Skrze toto svaté pomazání ať tě Pán pro své milosrdenství posílí milostí Ducha Svatého, ať tě vysvobodí z hříchů, ať tě zachrání a posílí.
- Před tím, než kněz nemocného takto pomaže, se nemocný člověk ještě smíří s Bohem i lidmi ve svátosti odpuštění. Pokud je tak nemocný, že se již nemůže vyzpovídat, Bůh mu hříchy odpustí prostřednictvím svátosti nemocných.

Ve službě Bohu i lidem (svátost kněžství)

- Kněz je velice důležité povolání. Bůh totiž pověřil kněze, aby jednali jeho jménem a ukazovali lidem cestu k němu.
- Hlavním úkolem kněží je zprostředkovávat lidem Boží odpuštění ve svátosti smíření, proměňovat chléb a víno v tělo a krev Ježíše Krista ve mši svaté a udělovat další svátosti.
- Skrze kněze jedná sám Ježíš Kristus. Když tedy kněz uděluje někomu některou ze svátostí, můžeme říci, že ji udílí Kristus.
- Svátost kněžství má tři stupně (takové schody):
 - Když se kandidát stává knězem, musí vystoupit na první schod. Tam ho čeká služba. Pomáhá kněžím. Může číst evangelium, kázat v kostele, podávat svaté přijímání, křtít nebo být jménem církve přítomný při uzavírání manželství. Takovému pomocníkovi se říká služebník neboli jáhen.
 - Na druhém schodě se dotýčný stává knězem v pravém slova smyslu. Může jménem Božím odpouštět hříchy ve svátosti smíření a proměňovat chléb a víno v tělo a krev Ježíše Krista. Biskup mu může svěřit na starost určité menší území, kterému říkáme farnost.
 - Na třetí schod vystoupí jen někteří. Ti, které papež jmenuje biskupy. Těm je svěřeno na starost poměrně velké území, kterému se říká diecéze (něco jako kraj).
- Na schody kandidáti vystupují tak, že na ně biskup za modlitby vloží ruce, a tím je vysvětil na jáhny, kněze nebo biskupy.
- Knězem se může stát pouze muž, který se chce plně odevzdat Bohu, a kterého k této službě přijala církev prostřednictvím biskupa, který má na starosti diecézi, v níž chce uchazeč působit.

Věrná láska mezi mužem a ženou (svátost manželství)

- Na začátku Bible stojí, že když Bůh stvořil Adama, zjistil, že by nebylo dobré, aby zůstal sám. Proto mu stvořil Evu, aby byla jeho kamarádkou a navzájem si pomáhali.
- Od té doby spolu muži a ženy sdílejí radostné i náročné chvíle, které je v jejich životech potkávají.
- Protože mužů a žen je na světě mnoho, a někteří si jsou vzájemně více a jiní méně sympatičtí, stává se, že někteří spolu začnou kamarádit víc, až zjistí, že si spolu rozumí více než s ostatními, a že chtějí spolu žít. Začnou se mít rádi.
- Muž a žena, kteří se začnou takto mít rádi brzy zjistí, že v jejich životech se rodí nové povolání: Být si vzájemně oporou, sdílet společně dobré i zlé a začít nový život (počít dítě a založit rodinu – rodina je od slova rodit, znamená to, že v rodině je vždy nějaké dítě).
- Aby všechny tyto úkoly mohly být splněny, je nutné vytvořit bezpečné prostředí. Tomuto prostředí říkáme manželství. Vzniká tak, že muž a žena si před Bohem slíbí vzájemnou úctu, lásku a věnost, což znamená, že se nikdy neopustí, že spolu prožijí celý život, ponесou spolu dobré i zlé životní události, které je potkají a budou se snažit dobře vychovat děti, které jim Bůh případně daruje.
- Aby se lidem tyto důležité úkoly dařilo plnit a necítili se na ně sami, ustanovil Ježíš manželství jako svátost. To znamená, že v manželství mohou muž a žena zakoušet Boží přítomnost a dotek.
- Jestliže muž a žena žijí své manželství dobře, může se stát, že jejich prostřednictvím zažijí Boží dotek i lidé, kteří se s nimi setkají.

Svátosti v otázkách a odpovědích

1. Co jsou to svátosti?

Svátosti jsou znamení, skrze něž se nás rukama kněží dotýká Bůh.

2. Kdo ustanovil svátosti?

Svátosti ustanovil Ježíš Kristus.

3. Kolik je svátostí?

Svátostí je sedm: Křest, biřmování, eucharistie, svátost smíření, pomazání nemocných, kněžství a manželství.

4. Co působí křest a jak se uděluje?

Křest je převratnou událostí v životě člověka. Jeho přijetím se dostáváme do přátelského vztahu s Bohem. Křtí se tak, že kněz lije na hlavu křtěnce vodu a říká: N já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.

5. Co je to biřmování?

Slovo biřmování pochází zřejmě z latinského slova firmare = posilovat. Biřmováním v nás Bůh posiluje svůj život, který do nás vložil při křtu. Děje se tak prostřednictvím Ducha Svatého.

6. Co je to eucharistie?

Slovo eucharistie je řeckého původu a znamená dobrý dar. Tím dobrým darem je chléb a víno, které kněz ve mši svaté promění v tělo a krev Ježíše Krista.

7. Proč je důležitá svátost smíření?

Každý z nás někdy sejde z cesty, která vede k Bohu. Tomuto sejití říkáme hřích. Ve svátosti smíření neboli ve zpovědi se můžeme prostřednictvím kněze setkat s odpouštějícím Ježíšem, který nám odpustí všechno nehezké, co jsme udělali lidem okolo sebe a nebo co jsme měli udělat a neudělali. Když ubližujeme lidem, ubližujeme Bohu, protože Bůh se ztotožňuje s každým člověkem.

8. Komu se udílí pomazání nemocných?

Pomazání nemocných se udílí vážně nemocným nebo starým lidem, kteří se nacházejí v ohrožení života. Touto svátostí Pán Ježíš pomáhá nemocným lidem, aby se jim nemoc lépe snášela.

9. Proč Pán Ježíš ustanovil svátost kněžství?

Kněží jsou prostředníky mezi Bohem a lidmi. Jejich hlavním úkolem je zprostředkovávat lidem

Boží dotek ve svátostech a zpřítomňovat Kristovu oběť na kříži ve mši svaté.

10. Jaké úkoly musí plnit lidé v manželství?

V manželství si muž a žena musí být vzájemně věrni, musí si pomáhat a mít k sobě úctu (nesmí se urážet a nadávat si). Jedině takto mohou vytvořit bezpečné prostředí pro sebe i děti, které jim Bůh případně svěří do výchovy.

DODATEK

Velikonoce – slavnost Kristova zmrtvýchvstání

- Když se řekne slovo Velikonoce, mnozí z nás si představí především pondělní chození chlapců za děvčaty, aby je vymrskali nebo polili vodou. Děvčata za to dávají chlapcům vajíčka jako symbol nového života.
- Hodně lidí v naší zemi pojímá Velikonoce jako svátky jara. Jaro je opravdu kouzelné období, kdy se po dlouhé zimě probouzí příroda. Často můžeme cítit, že i v nás jakoby se probouzel nový život.
- Je to symbol skutečného nového života, který nám svou smrtí na kříži a zmrtvýchvstáním vydobyl Ježíš Kristus. Vrchol jeho životního příběhu si připomínáme právě o Velikonocích.
- Velikonoce, to je radost z Kristova zmrtvýchvstání. Možná se velice těžko do této situace dokážeme vžít. Představte si, že jsme měli přítele, který toho pro nás hodně udělal, a který byl pro nás vzorem. Máme s ním spojenou též jistou naději pro náš život. Jednoho dne se dovíme, že tento přítel umřel. Určitě nás to bude mrzet. Prožijeme i bolest nad jeho smrtí, protože jeho smrt bude pro nás znamenat zhroucení určitého životního snu, určité naděje. Po nějaké, poměrně krátké, době se dozvíme, že náš přítel nezemřel, že žije. Určitě z toho budeme mít velikou radost a naše naděje opět ožije.
- Podobné to je i s Pánem Ježíšem. Jeho učedníci do něho vkládali své naděje. Opustili všechno, co měli a žili s ním. Ve chvílích Velkého pátku a Bílé soboty museli prožívat velikou trýzeň. O to větší radost prožívali v neděli. A prožívali ji dlouho. Celých 40 dní. Po tu dobu je totiž Ježíš navštěvoval a přesvědčoval je o tom, že žije.
- Radost Ježíšových učedníků potkává i nás, protože i nás se týká. Svou smrtí a vzkříšením přemohl hřích a smrt. Tím odstranil překážky k možnosti žít šťastně pořád bez ohledu na smrt. Ta se stala pouze dveřmi, kterými musíme projít, abychom se s ním setkali tváří v tvář.
- My slavíme Velikonoce 50 dní. Těch 10 dní navíc je přípravou na seslání Ducha Svatého, o němž nám vypráví biblická kniha Skutků apoštolských. Jeho příchodem končí doba velikonoční radosti a začíná období, v němž prožíváme působení církve v našem světě pod jeho vedením. Duch Svatý je Boží Duch. Ježíš nám ho slíbil, aby nás vedl v době, kdy on bude v nebi u svého i našeho Otce připravovat svůj návrat k nám.

Panna Maria – Matka Boží i naše

- V měsíci květnu si zvláštním způsobem připomínáme Ježíšovu matku Pannu Marii. Je to měsíc, v němž se spojuje velikonoční radost z Kristova zmrtvýchvstání s úctou k té, která neztratila naději ani v tichu Bílé soboty, kdy Ježíš ležel mrtvý v hrobě.
- Líbí se mi myšlenka, že na Bílou sobotu by nikde, v žádném kostele, neměla být Eucharistie, protože Kristus je mrtvý. Nepřítomnost Eucharistie, tedy Kristovy fyzické přítomnosti ve chlebu a víně, by měla být znamením nepřítomnosti Krista. Jediné, co by mohlo být, je hořící svíce u sochy Panny Marie na památku toho, že ona jediná neztratila

naději. Proto je v katolické církvi sobota mariánským dnem.

- Příběh Panny Marie začal nenápadně a ve skrytosti. V galilejském městečku Nazaret k ní jednoho dne přišel archanděl Gabriel a řekl jí, že se stane matkou Božího Syna, který ukáže lidem cestu k Bohu. Maria svolila a tím umožnila Bohu, aby se stal člověkem.
- Následovalo to, co známe z vyprávění Bible: Ježíšovo narození a život, z něhož známe pouze dětství a poslední tři roky jeho veřejného působení, smrt na kříži a zmrtvýchvstání.
- U toho všeho Maria byla. Byla těž u toho, co ve vyprávění Bible zachyceno nemáme. Většinu svého života prožil Ježíš ve skrytosti, jako obyčejný člověk. Pouze ona, jeho matka, byla svědkem tohoto jeho života. Byla svědkem jeho zrání a dospívání k úkolu, kvůli němuž přišel na svět. Byla mu nablízku.
- Proč je Maria matkou všech křesťanů? Protože je matkou Ježíše Krista. Tím se stala matkou všem těm, kdo v průběhu dějin byli křtem včleněni do církve jako jeho těla. Ježíš Kristus je Bůh, který se stal člověkem, proto říkáme, že Panna Maria je Matka Boží a Matka církve, tedy všech křesťanů.
- Stejně jako opatrovala a vychovávala Ježíše, opatruje a vychovává i nás. Ukazuje nám cestu ke svému Synu, vede nás k němu a dává pozor, abychom z této cesty nesešli. Proto svěřit se jí je to nejlepší a nejprozíravější, co můžeme udělat.

Slavnosti Boží lásky: Nejsvětější Trojice, Tělo a krev Páně a Nejsvětější Srdce Ježíšovo

- Po slavnosti Seslání Ducha Svatého, kterou končí velikonoční doba, slavíme v katolické liturgii ještě tři svátky, v jejichž středu je pozornost vůči Boží lásce.
- Středem slavnosti Nejsvětější Trojice je opravdu těžké tajemství. Říká nám, že Bůh je jeden, ale ve třech osobách. Je velice těžké si tuto věc představit. My se o to ani nebudeme pokoušet. Důležité je pro nás poselství tohoto svátku. Představili jsme si Boha jako lásku. Takto nám ho představuje i svatý apoštol Jan v jednom ze svých dopisů, který máme v Bibli (1 Jan 4, 16). Zkušenost nám říká, že láska nemůže zůstat sama. Potřebuje se někomu neustále dávat. Jinak to není láska. Kdyby Bůh byl skutečně pouze jeden (ve smyslu sám), nemohl by být láska. Bůh však je společenství lásky.
- Protože Bůh je společenství lásky: Otec, Syn a Duch Svatý, stal se člověkem a zemřel za naše hříchy. Na kříži nám dal své tělo a krev. Toto darování se nám však trvá stále díky eucharistii – chlebu a vínu, které kněz ve mši svaté proměňuje v Ježíšovo tělo a krev. Toto tělo a krev v podobě chleba a vína můžeme přijímat (jíst). Takto Bůh vstupuje do nás, stává se naší součástí, spojuje se s námi a my s ním.
- Je to výraz lásky Ježíšova Srdce, které je symbolem Boží lásky. Srdce je symbolem osoby, dát někomu srdce znamená dát mu sám sebe. Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova nám připomíná, že Bůh nám dává své Srdce a vyzývá nás, abychom i my dali svá srdce Bohu.

Základní modlitby

Znamení kříže

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Modlitba Páně

Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět' se jméno tvé.
Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak
i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť
nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.
A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Amen.

Zdrávas, Maria

Zdrávas, Maria, milosti plná, Pán s tebou. Požehnaná
ty mezi ženami a požehnaný plod života tvého, Ježíš.
Svatá Maria, Matko Boží, pros za nás hříšné nyní i
v hodinu smrti naší. Amen.

Sláva Otci

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému, jako byla na počátku,
i nyní i vždycky a na věky věků. Amen.